

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою Комунальної
установи Сумська гімназія №1
м.Суми Сумської області
(протокол від 28.06.2022 № 14)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Наказ Комунальної установи
Сумська гімназія № 1 м. Суми
Сумської області
від 31.08.2022 № 111-о

Директор
Лариса СИМОНЕНКО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Комунальної установи
Сумська гімназія №1
м. Суми Сумської області
на 2022-2023 навчальний рік**

Суми-2022

Зміст

Пояснювальна записка	3
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.....	8
Загальний обсяг навчального навантаження.....	8
Опис очікуваних результатів за освітніми галузями.....	9
Перелік варіантів навчальних планів та навчальних програм.....	16
Форма організації освітнього процесу та методи навчання.....	26
Опис інструментарію оцінювання.....	27
Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.....	28
Навчальний план для 2(6)-Ф,О,К,У,С класів.....	31
Навчальний план для 3(7)- А,Б,В,Г класів.....	32
Навчальний план для 4(8)- А класу.....	33
Навчальний план для 4(8)- Б класу.....	34
Навчальний план для 4(8)- В класу.....	35
Навчальний план для 4(8)- Г класу.....	36
Навчальний план для 5(9)- А класу.....	37
Навчальний план для 5(9)- Б класу.....	38
Навчальний план для 5(9)- В класу.....	39
Навчальний план для 5(9)- Г класу.....	40
Навчальний план для 5(9)- Д класу.....	41
Навчальний план для 6(10)-А класу	42
Навчальний план для 6(10)- Б класу	43
Навчальний план для 6(10)-В класу.....	44
Навчальний план для 6(10)-Г класу.....	45
Навчальний план для 7(11)- А класу	46
Навчальний план для 7(11)- Б класу.....	47
Навчальний план для 7(11)- В класу.....	48
Пояснювальна записка до освітньої програми школи II ступеня (адаптаційний цикл базової середньої освіти).....	49
Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття базової середньої освіти	51
Опис форм організації освітнього процесу.....	51
Оцінювання навчальних досягнень учнів.....	52
Навчальний план для 1(5)- В,О,Л,Я класів.....	55

1. Пояснювальна записка

Комунальна установа Сумська гімназія №1 м. Суми Сумської області перебуває в міській комунальній власності, є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунок в установі банку, печатку, штамп, ідентифікаційний номер. Засновником закладу є Сумська міська рада.

Сумська гімназія №1 – освітній заклад з позитивним іміджем, а саме – унікальною, неповторною, особливою системою цінностей, звичаїв, традицій, стилів поведінки всіх учасників освітнього процесу; оригінальною системою виховної роботи, спрямованою на виховання й особистісний розвиток учня, його задатків і здібностей, формування в нього навичок здорового способу життя.

Особливості освітнього процесу гімназії:

- сучасний освітній простір;
- вивчення англійської, німецької мов із їх носіями;
- якісна організація змішаного навчання в умовах карантину та воєнного стану;
- комфортні та безпечні умови для навчання та дозвілля;
- результативне навчання за інноваційними педагогічними технологіями;
- індивідуальний підхід до кожного учня;
- творчий колектив педагогів з високим рівнем професійної компетентності;
- сприятливий психологічний клімат та дружня атмосфера.

Гімназія забезпечує поглиблене вивчення математики, фізики, біології, хімії, історії, англійської мови з урахуванням здібностей і освітніх потреб здобувачів освіти з орієнтацією на продовження навчання на вищих рівнях освіти.

У гімназії вивчаються дві іноземні мови: англійська та німецька.

Діяльність Сумської гімназії №1 здійснюється на засадах коучингового управління, через яке відбувається гармонізація потреб учня, батьків, учителя, громадянського середовища, суспільства і держави.

Мета роботи освітнього закладу – створення безпечного комфортного освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу; виявлення і розвиток здібностей кожної дитини; формування духовно багатой, фізично розвиненої, творчої, конкурентоспроможної особистості громадянина України.

Візитівкою гімназії є участь у численних інноваційних проєктах, програмах, експериментах усеукраїнського та міжнародного рівнів: міжнародних проєктах з вивчення німецької мови PASCH «Школи: партнери майбутнього»; співпраці закладів освіти «e-TwinningPlus», «SMART SchoolPartners», «ENGIN; європейському проєкті «Школи сприяння здоров'ю». Гімназисти щороку беруть активну участь у конкурсі за програмами академічних та культурних обмінів між Україною та США «Future Leaders Exchange» (FLEX). Сумська гімназія № 1 має міжнародних

партнерів: гімназію м. Уппсала, (Швеція), британське видавництво навчальної літератури MM Publication.

У гімназії активно працює учнівське самоврядування - Демократична республіка гімназія, яке у співпраці з учителями та батьками успішно реалізує завдання громадянсько-активної школи: участь в управлінні закладом, організація і проведення заходів, волонтерських акцій на допомогу воїнам АТО для їх реабілітації, підтримки онкохворих дітей тощо.

Освітня програма гімназії окреслює основні шляхи формування особистості випускника на кожному ступені освіти за допомогою запровадження тьюторського підходу до кожного учасника освітнього процесу, інноваційних форм і методів роботи, гармонізації та гуманізації освітнього простору. Саме з цією метою в гімназії реалізується регіональний інноваційний освітній проект «Тьюторський супровід учасників освітнього процесу в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

Освітня програма Сумської гімназії № 1 м. Суми Сумської області на 2022-2023 навчальний рік розроблена на основі:

- ✓ статті 53 Конституції України;
- ✓ статті 33 Закону України від 05.09.2017 р. «Про освіту» (розділ IV).

Стандарти освіти, освітні програми, кваліфікації та документи про освіту);

- ✓ статті 10 Закону України від 16 січня 2020 р. «Про повну загальну середню освіту» (розділ III. Освітній процес);

- ✓ Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392

«Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (у редакції від 01.09.2020 року) зі змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013 р. № 538, № 143 від 26.02.2020;

- ✓ Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898

«Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти»;

- ✓ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р.

№ 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» (із змінами, внесеними згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 592-р);

- ✓ Указу Президента України від 25.05.2020 № 195 «Про

Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»;

- ✓ Закону України від 05.07.2017 № 6437 «Про внесення змін до

Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг»;

- ✓ Постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 р. № 588

«Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах»;

- ✓ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 960

р «Про схвалення Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти)»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки від 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 січня 2018 р. за № 100/31552;

✓ наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти»;

✓ Постанови Головного державного санітарного лікаря України від 22.08.2020 № 50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008 № 371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;

✓ наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами);

✓ листа Міністерства освіти і науки України від 01.02.2018 № 1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

✓ листа Міністерства освіти і науки України від 10.04.2020 № 1/9205 «Щодо зміни назви навчального предмета»;

✓ листа Міністерства освіти і науки України від 06.08.2021 освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»»;

✓ листа Міністерства освіти і науки України «Про перелік навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у навчальному році»;

✓ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 10.11.2020 за №1111/35394;

✓ рекомендацій Державної служби якості освіти України щодо створення Освітньої програми закладу освіти;

✓ Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872 (зі змінами);

✓ Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (зі змінами від 10.07.2019);

✓ Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання»;

✓ Статуту гімназії;

✓ Стратегії розвитку гімназії;

✓ постанови КМУ від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;

✓ листа Міністерства освіти і науки України від 30.06.2022 №1/7322-22 «Про організацію 2022/2023 навчального року»;

✓ рішення педагогічної ради від 25.05.2022, протокол №11.

Під час складання програми враховано основні положення Концепції «Нова українська школа»:

- орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм;
- наскрізний процес виховання, який формує цінності;
- формування ключових і предметних компетентностей для життя та успішної самореалізації;
- створення безпечного освітнього середовища, що в сукупності забезпечує психологічний комфорт і сприяє вияву творчості дітей.
- педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

Освітня програма гімназії визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки навчальних предметів, факультативів, курсів за вибором, логічну послідовність їх вивчення;

- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою гімназії;
- форми організації освітнього процесу та методи навчання;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- опис інструментарію оцінювання.

Згідно з чинним законодавством заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

II ступінь – основна школа 1-5 (5-9) класи, термін навчання 5 років із поглибленим вивченням у 4 (8), 5 (9) класах математики, фізики, англійської мови, біології, хімії відповідно до кадрового та методичного забезпечення, із урахуванням максимального задоволення освітніх потреб учнів та батьків та конкурсним відбором.

III ступінь – старша школа 6-7 (10-11) класи, термін навчання 2 роки, поглиблене вивчення математики, фізики, англійської мови, біології, хімії, історії з урахуванням здібностей та освітніх потреб здобувачів освіти, відповідно до заяв батьків та результатів конкурсного відбору.

У комунальній установі Сумська гімназія № 1 м. Суми функціонує 29 класів: 1(5)-5(9)-х класів – 22; 6(10)-7(11) класів – 7.

Проектна потужність закладу – 950 учнів.

Орієнтовна кількість учнів – 966, із них: 1(5)-5(9)-х кл. – 759; 6(10)-7(11) кл. – 207.

Показник середньої наповнюваності класів – 33.

Освітній процес забезпечують 65 педагогічних працівників, що складає 97 % від потреби.

Режим навчання – п'ятиденний робочий тиждень для 1(5)-7(11) класів; змінність навчання – перша зміна;

заняття розпочинаються о 8.30;

тривалість уроків у 1 (5)-7 (11)-х класах – 45 хвилин;

тривалість перерв відповідно до санітарно-гігієнічних норм складає:

10 хвилин – малі перерви, 20 хвилин – великі (після 3-го і 4-го уроків);

Структура навчального року: відповідно постанови КМУ від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні» навчальний рік розпочинається 1 вересня 2022 року Днем знань і закінчується 30 червня 2023 року. Структура й тривалість навчального тижня, навчального дня, навчальних занять та відпочинку між ними схвалюються педагогічною радою комунальної установи Сумська гімназія № 1 м. Суми Сумської області та затверджуються наказом керівника закладу.

З урахуванням кліматичних умов, протиепідеміологічних заходів, воєнного стану за погодженням з управлінням освіти і науки Сумської міської ради можуть змінюватися структура навчального року та графік канікул.

Для забезпечення довіри до результатів навчання здобувачів освіти та творчих, професійних досягнень педагогічних працівників у гімназії дотримуються академічної доброчесності.

Структура навчального року.

Навчання організуються за семестровою системою (орієнтовно):

I семестр – з 01 вересня по 23 грудня 2022 року (16 тижнів, 75 днів),

II семестр – з 16 січня по 09 червня 2023 року (20 тижнів, 100 днів).

Упродовж навчального року для учнів 1(5)-7(11)-х класів проводяться канікули - 37 днів (орієнтовно):

- осінні - з 17 жовтня по 23 жовтня 2022 року (7 днів);

- зимові - з 24 грудня 2022 року по 15 січня 2023 року (23 дні);

- весняні - з 10 квітня по 16 квітня 2023 року (7 днів)

Форма організації освітнього процесу.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», розділу III «Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 08 вересня 2020 року №1115, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за №941/35224 в закладі запроваджується змішана форма освітнього процесу. Чергуватиметься очне навчання та навчання із використанням технологій дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування до комунальної установи Сумська гімназія № 1 м. Суми досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено свідоцтвом про здобуття початкової освіти або табелем успішності, за конкурсним відбором. Зарахування до 1 (5)-го класу здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.05.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти», Порядку зарахування учнів до комунальної установи Сумська гімназія № 1 м. Суми Сумської області, Статуту гімназії, що оприлюднені на сайті закладу.

Профільна середня освіта забезпечується після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту, успішно склали державну підсумкову атестацію та вступні іспити конкурсного відбору на 1

вересня поточного навчального року, розпочинають здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Основним документом, що регулює освітній процес у гімназії, є навчальний план, складений на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, із конкретизацією варіативної частини і визначенням предметів для поглибленого вивчення.

Навчальний план комунальної установи Сумська гімназія №1 м.Суми Сумської області на 2022-2023 навчальний рік розроблено з урахуванням основних вимог Конституції України, на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Статуту комунальної установи Сумська гімназія №1 м. Суми Сумської області, Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2020 № 464), з метою впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392, та реалізації рекомендацій, викладених у постанови КМУ від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 10.11.2020 за №1111/35394.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до навчальних планів. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах, що містять тижневий обсяг навчального навантаження, тижневі години на вивчення базових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, факультативів, індивідуальних занять.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1(5)-5(9)-х класів складає 5845 годин/навчальний рік: для 1(5)-х класів – 1050

годин/навчальний рік, для 2(6)-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 3(7)-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 4(8)-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 5(9)-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах II ступеня.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 6(10)-7(11)-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах III ступеня.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності, зокрема відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти».

4. Опис очікуваних результатів за освітніми галузями

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних процесах, затверджених Міністерством освіти і науки України.

У рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітній процес у гімназії спрямований на формування у здобувача освіти ключових компетентностей Нової української школи, необхідних для успішної життєдіяльності.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька в рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення не-внормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, правил, доведення теорем.</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування в письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими мовцями усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні</p>

		<p>рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи в життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, насамперед таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища й процеси; послуговуватися технологічними при-строями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності резуль-татів впливу людської діяльності на природу</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та</p>

		<p>оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати й чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль у командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального становища; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби з дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно й логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, ураховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати й критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; ураховувати правові, етичні, екологічні й соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних</p>

		<p>даних; ощадне та бережливе ставлення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через

- організацію навчального середовища — зміст, цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета, проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний

- із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до довкілля, екології, формуванню критичного мислення, уміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку довкілля людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи й механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою й розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а його зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості, чесності. Приклад учителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя й формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку й охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані з ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
--	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту з практичної ситуації, а й за можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці й встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання й підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу й формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

5. Перелік варіантів навчальних планів та навчальних програм

Навчальний план комунальної установи Сумська гімназія №1 м.Суми Сумської області на 2022-2023 навчальний рік складений за типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II-III ступенів, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України:

Клас	Навчальний план
1(5)-В,О,Л,Я	Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти»
2(6)-Ф,О,К,У,С 3(7)-А,Б,В,Г 4(8)-А,Б,В,Г,Д 5(9)-А,Б,В,Г	Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (таблиця 3 до Типової освітньої програми)
6(10)-А,Б,В 7(11)-А,Б,В	Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (таблиці 2, 3 до Типової освітньої програми) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2020 № 464)

Навчальні плани складені для кожного класу окремо, у них здійснено відповідний розподіл навчального часу між навчальними предметами.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені навчальними планами для кожного класу, у повномуобсязі.

У 1(5)–5(9)-х класах здійснюється поглиблене вивчення двох іноземних мов, а також у 4(8)-5(9)-х класах таких предметів:

Клас	Предмети
4(8)-А, 4(8)-В, 4(8)-Г, 5(9)-А, 5(9)-Г	Математика і фізики
4(8)-Б, 5(9)-Б	Біологія і хімія

У 1(5)-5(9)-х класах викладається інтегрований курс «Мистецтво».

Вивчення профільних предметів у 6(10)-7(11)-х класах здійснюється відповідно до Статуту Комунальної установи Сумська гімназія №1 м. Суми Сумської області, за вибором учнів та їх батьків, відповідно до рішення

педагогічної ради (протокол № 14 від 28.06.2022 р.) з урахуванням можливостей забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників із профільних дисциплін.

Клас	Профільні предмети
6(10)-А, 6(10)-Г, 7(11)-А	Англійська мова Математика
6(10)-Б, 7(11)-Б	Англійська мова Біологія і хімія
6(10)-В, 7(11)-В	Англійська мова

Рішенням педагогічної ради гімназії визначено предмети варіативної складової навчального плану та розподілено з урахуванням освітніх потреб учнів, побажань їхніх батьків, кадрового забезпечення, наявності відповідної навчально-матеріальної бази та рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Відповідно до Статуту Сумської гімназії №1 та угоди від 10.12.2008 року про співробітництво Сумської гімназії №1 з Гете-Інститутом (Україна), що за погодженням Міністерства освіти і науки України регламентує входження Сумської гімназії №1 до світової мережі шкіл за програмою Федеративної Республіки Німеччини «Школи: партнери майбутнього», метою якої є вивчення німецької мови за європейською системою оцінювання та сприяння міжнародній кооперації шкіл, навчальними планами у всіх 1(5)-5(9)-х класах передбачено вивчення другої іноземної мови – німецької.

Години на вибірково-обов'язкові предмети в 6(10)-7(11)-х класах розподілені у такий спосіб:

Клас	Предмет	Кількість годин на тиждень
6(10)-А, 6(10)-Б, 6(10)-В, 6(10)-Г	Інформатика	2
	Фінансова грамотність	1
7(11)-А, 7(11)-Б, 7(11)-В	Інформатика	1
	Фінансова грамотність	2

**Модулі та проекти, які будуть впроваджені
на уроках технологій та трудового навчання
1(5) клас (без поділу на групи)
Предмет «Технології»
35 год на рік, 1 год на тиждень**

Модуль 1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності

Проект 1 Рамка для фотографій 4 години

Проект 2 М'яка іграшка 4 години

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва

Проект 3 Закладка для книг 5 годин

Проект 4 Новорічна Листівка 3 години

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу

Проект 5 Вишиті дрібнички на подарунок (прикраси, серветка) 8годин

Проект 6 Панно 4 години

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб

Проект 7 Сервірування святкового столу 3 години

Проект 8 Виготовлення бутербродів 4 години

**2(6) клас (поділ на 2 групи)
70 год на рік, 2 год на тиждень**

Проект 1 Листівка 6 годин

Проект 2 Лялька-мотанка (оберіг) 8 годин

Проект 3 Органайзер для рукоділля 8 годин

Проект 4 Ялинкова прикраса 8 годин

Проект 5 Об'ємна м'яка іграшка 8 годин

Проект 6 Декоративні квіти 8 годин

Проект 7 Писанка 8 годин

Проект 8 Прикраса зі стрічки 8 годин

Міні проект Охайне житло 4 години

Міні проект 10 Здоров'я та краса мого волосся 4 години

**3(7) клас (поділ на 2 групи)
35 год на рік, 1 год на тиждень**

Проект 1 Блокнот 6 годин

Проект 2 Підставка для спецій 9годин

Проект 3 Панно 6 годин

Проект 4 Органайзер для олівців 8 годин

Проект 5 Гарніри 2 години

Проект 6 Малярні роботи у побуті власними руками 2 години

Проект 7 Я-споживач 2 години

4(8) клас (поділ на 2 групи)
18 год на рік, 0,5 год на тиждень

Клас	I семестр	Години	II семестр	Години
------	-----------	--------	------------	--------

Проект 1 Ключниця – 4 год

Проект 2 Рамка для фото – 4 год

Проект 3 Підставка під гаджет – 4 год

Проект 4 Елементи ландшафтний дизайн – 4 год

Міні проект «Моя зачіска» - 1 год

Міні проект «Мій одяг – мій імідж» - 1 год

5(9) клас (поділ на 2 групи)
18 год на рік, 0,5 год на тиждень

Проект 1 Вироби для власних потреб – 8 год

Проект 2 Корисні речі для інтер'єру школи, дитячого садка, громадських місць, помешкання – 8 год

Міні проект «Мій стиль» -1 год

**Перелік навчальних модулів,
 які будуть впроваджені на уроках фізичної культури
 Комунальної установи Сумська гімназія №1 м.Суми Сумської області
 у 2022-2023 навчальному році**

1(5)- В 1(5)-О 1(5)-Л 1(5)-Я	Фрізбі	8	Доджбол	10
	Дитяча л /а	8	Футбол	10
	Баскетбол	8	Бадмінтон	10
	Гімнастика	8	Баскетбол 3х3	8
	Волейбол	8	Рухливі ігри	10
	Cool gams	8	Фугзал	9
		48		57
2(6) – Ф 2(6) – О 2(6) – К 2(6) – У 2(6) – С	Легка атлетика	16	Волейбол	21
	Футбол	14	Гандбол	20
	Баскетбол	18	Легка атлетика	16
		48		57
3(7) – А 3(7) – Б 3(7) – В 3(7) – Г	Легка атлетика	16	Волейбол	21
	Футбол	14	Футбол	18
	Баскетбол	18	Легка атлетика	18
		48		57
4(8) – А 4(8) – Б 4(8) – В 4(8) – Г	Легка атлетика	16	Волейбол	21
	Футбол	14	Гімнастика	18
	Баскетбол	18	Легка атлетика	18
		48		57
5(9) – А 5(9) – Б 5(9) – В 5(9) – Г 5(9) – Д	Легка атлетика	12	Волейбол	20
	Футбол	18	Футбол	19
	Баскетбол	18	Легка атлетика	18
		48		57
6(10) – А 6(10) – Б 6(10) – В 6(10) – Г	Легка атлетика	24	Настільний теніс	24
	Настільний теніс	24	Футбол	33
		48		57
		48		57
7(11) – А 7(11) – Б	Легка атлетика	24	Настільний теніс	24
	Настільний теніс	24	Футбол	33
		48		57
7(11) – В	Легка атлетика	24	Гімнастика	24
	Баскетбол	24	Волейбол	33
		48		57

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Отже, формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується в змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Години варіативної складової навчального плану передбачено на впровадження курсів за вибором у старшій школі з профільних предметів та предметів з підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання:

Клас	Курс за вибором	Програма	К-ть годин
6(10)-А 6(10)-В 6(10)-Г 7(11)-Б 7(11)-В	Стилістика української мови . Автори: Авраменко О.М., Чукіна В.Ф.		1
6(10)-Б 7(11)-Б	Узагальнення шкільного курсу біології	Лист МОН від 09.08.2021 № 1/9-404 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2021/2022 навчальному році»	2
6(10)-В	Голодомор 1932-1933 років як геноцид українського народу		1
7(11)-В	Загальна географія		1
7(11)-Б	Розв'язування задач з хімії		1
7(11)-В	Становлення української державності		1
2(6)- Ф,О,К,У,С	Фінансово-грамотний споживач		0,5

За рішенням педагогічної ради № 14 від 28.06.2022 року облік занять з курсів за вибором здійснюється на сторінках класного журналу і навчальні досягнення учнів підлягають обов'язковому оцінюванню. Не підлягають обов'язковому оцінюванню навчальні досягнення учнів з факультативних занять, які фіксуються на сторінках класного журналу.

У гімназії передбачено вивчення другої іноземної мови (німецької) за рахунок додаткових годин:

Клас	Кількість годин
6(10)-А	1
6(10)-Б	1
6(10)-В	1
6(10)-Г	1
7(11)-А	1
7(11)-В	1

Години інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану, що не мають повної кількості годин (0,5; 1,5; 2,5...), викладатимуться протягом навчального року.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту». Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено постановою Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1392 та наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, від 20.04.2018 № 408, від 28.11.2019 № 1493.

При розподілі годин варіативної складової навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 07.12.2018 №1369 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за № 8/32979, учні 5(9)-х та 7(11)-х класів складатимуть державну підсумкову атестацію за переліком предметів для неї, формою та терміном її проведення, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Навчальні екскурсії учнів КУ Сумська гімназія №1 м.Суми, які запроваджено з метою сприяння розвитку наукового мислення, інтересу до вивченого матеріалу, ознайомлення з культурно-історичними надбаннями нашого народу та людства, національними традиціями, реалізації завдань профільної спрямованості освітнього процесу, профорієнтаційної роботи з учнями, реалізуються протягом навчального року.

У разі виникнення епідемічної, воєнної ситуації, введення протиепідемічних заходів навчання учнів здійснюватиметься дистанційно (відповідно до Положення про дистанційне навчання, навчального плану та розкладу) в інтересах дитини. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування в навчанні сучасних цифрових технологій за певними освітніми рівнями відповідно до державних стандартів освіти.

Навчання здійснюється за програмами, затвердженими та рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407 та
розміщені на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1.	Українська мова	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
2.	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
4.	Іноземні мови	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
5.	Іноземні мови	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь "Суспільствознавство"			
6.	Історія України	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, до навчальних програм внесені зміни (наказ МОН від 21.02.2019 № 236)
7.	Всесвітня історія	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

8.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
9.	Правознавство	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10.	Економіка	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
11.	Фінансова грамотність	Рівень стандарту	"Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" лист МОН від 28.05.2019 № 1/11-4995
Освітня галузь «Математика»			
12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
13.	Математика	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
14.	Математика (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу)	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Природознавство»			
15.	Природничі науки (чотири навчальні програми): <i>проект 1</i> автори І. Дьоміна, В. Задояний, С. Костик; <i>проект 2</i> авторський колектив під керівництвом Т. Засекіної; <i>проект 3</i> автори Д. Шабанов, О. Козленко;	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

	<i>проект 4</i> авторський колектив під керівництвом В. Ільченко		
16.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
17.	Біологія і екологія	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
18.	Географія	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
19.	Географія	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
20.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О.І.)	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
21.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О.І.)	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
22.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
23.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
24.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 24.11.2017 № 1539

25.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
26.	Хімія	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
27.	Хімія	Профільний рівень	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Технології»			
28.	Інформатика	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
29.	Технології	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Мистецтво»			
30.	Мистецтво	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
31.	Фізична культура	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
32.	Захист України	Рівень стандарту	"Затверджено Міністерством освіти і науки України" наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

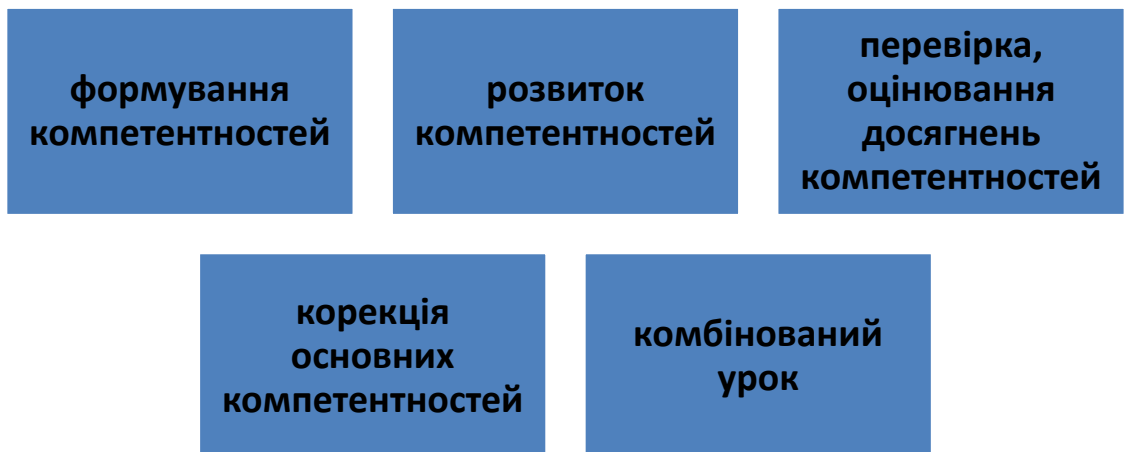
Освітній процес у КУ Сумська гімназія № 1 м. Суми організовано в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначено педагогічною радою гімназії з урахуванням матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення.

Педагоги гімназії використовують діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парях/групах змінного складу тощо для досягнення очікуваних результатів навчання, окреслених у межах кожного предмета.

Педагогами закладу створена модель уроків на основі традиційних форм організації освітнього процесу з використанням компетентнісного, особистісно зорієнтованого підходів, оригінальних методів та прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик та інформаційно-комунікаційних технологій.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

Також передбачені такі форми організації освітнього процесу, як заняття в STEM-лабораторії, предметно-інтегровані заняття з використанням методики CLIL, дослідно-експериментальні заняття, тьюторіали, екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», дебати, воркшопи, хакатони, майстер-класи), інтегровані уроки, проблемні уроки, відеоуроки, прес-конференції, ділові ігри, проєктна діяльність, індивідуальні консультації тощо.

У закладі широко використовуються технології дистанційного навчання під час карантину, в умовах воєнного стану та інших надзвичайних обставин.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються в змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та програм з окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, ураховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з окремих предметів.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчальних досягнень учнів урегульовано статтею 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту»; Порядком переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 30.07.2015 № 924/27369); Інструкцією з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, визначених Міністерством освіти і науки України.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне), формувальне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється відповідно до чинного законодавства, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. При виставленні річного балу необхідно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення і складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування);
- письмової, у тому числі графічної (діагностичні, самостійні, контрольні роботи, тестування, організація роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (тестування в електронному форматі засобами сучасних освітніх електронних ресурсів);
- практичної (виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, робота з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, виготовлення виробів тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники гімназії здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети уроку, заняття, заходу.

Для недопущення перевантаження учнів урахується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо).

При оцінюванні учнів враховуються результати їх навчання з відповідних предметів (фізична культура) у позашкільних закладах.

8. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до статті 41 п.3 Закону України «Про освіту» у гімназії визначені показники системи забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти):

- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;

забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;

забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти й інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завданнями системи внутрішнього забезпечення якості освіти є:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

– моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

– створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;

– дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності.

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом:

- моніторингу якості проведення навчальних занять;
- моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);

– проведення контрольних випробувань учнів;

– участі учнів у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах, шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН;

– аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

На рівні гімназії розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє аналізувати, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний «продукт» діяльності гімназії відповідає ідеальній «моделі» випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах,

коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

– навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік);

– матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет, наявність інтернету – 2 рази на рік);

– якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-загальнонавчальний контроль – за потребою);

– моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета – на кожному уроці), тематичне – у кінці кожної теми, семестрове – у кінці кожного семестру, річне – у кінці року, державна підсумкова атестація – у кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – у кінці навчального року, результати участі в предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

– моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);

– продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами – 1 раз на рік).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2022-2023 навчальний рік
 для 5-х класів з українською мовою навчання
 (додаток №3 до Типової освітньої програми відповідно до наказу
 Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235)

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		1(5)-В	1(5)-О	1(5)-Л	1(5)-Я
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1	1
	Англійська мова	4	4	4	4
	Німецька мова	2	2	2	2
Математична	Математика	5	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	3	3	3	3
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1
	Етика	1	1	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2	2	2
Технологічна	Технології	1	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+2+3	26+2+3	26+2+3	26+2+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2-2=0	2-2=0	2-2=0	2-2=0
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3=31	28+3=31	28+3=31	28+3=31

Навчальний план
для 2(6)-х класів з навчанням українською мовою і
поглибленим вивченням іноземних мов
(відповідно до таблиці 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		2(6)-Ф	2(6)-О	2(6)-К	2(6)-У	2(6)-С
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
	Українська література	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4	4	4	4	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1	1
Математика	Математика	5	5	5	5	5
Природо-знавство	Біологія	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1
	Географія	2	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2	2
	Інформатика	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		29,5+3+1	29,5+3	29,5+3	29,5+3	29,5+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5-1=0,5	1,5-1=0,5	1,5-1=0,5	1,5-1=0,5	1,5-1=0,5
Фінансово-грамотний споживач		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31	31	31	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31+3	31+3	31+3	31+3	31+3

Навчальний план
для 3(7)-х класів з навчанням українською мовою і
поглибленим вивченням іноземних мов
(відповідно до таблиці 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		3(7)-А	3(7)-Б	3(7)-В	3(7)-Г
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2,5	2,5	2,5
	Українська література	2	2	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4	4	4	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільство -знавство	Історія України	1	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1
Математика	Алгебра	3	3	3	3
	Геометрія	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Природознавство	Біологія	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
	Географія	2	2	2	2
	Фізика	2	2	2	2
	Хімія	1,5	1,5	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		31+3+1	31+3+1	31+3+1	31+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1-1=0	1-1=0	1-1=0	1-1=0
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	32	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3	32+3	32+3

Навчальний план
для 4(8)-А класу з поглибленим вивченням
іноземних мов і математики
(відповідно до таблиць 3 наказу Міністерства освіти і науки України від
20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	–
Мистецтво*	Музичне мистецтво	–
	Образотворче мистецтво	–
	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	3,5+1,5
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		31,5+3+1,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5-1,5=0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 4(8)-Б класу з поглибленим вивченням іноземних мов і біології
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	–
Мистецтво*	Музичне мистецтво	–
	Образотворче мистецтво	–
	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	3
	Геометрія	2+1
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2,5+0,5
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	3
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		31,5+3+1,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5-1,5=0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 4(8)-В класу з поглибленим вивченням іноземних мов та
математики
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2+1
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	2,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	–
Мистецтво*	Музичне мистецтво	–
	Образотворче мистецтво	–
	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	2,5+0,5
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		31,5+3+1,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5-1,5=0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 4(8)-Г класу з поглибленим вивченням іноземних мов і математики
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	–
Мистецтво*	Музичне мистецтво	–
	Образотворче мистецтво	–
	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	2,5+1,5
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2
	Географія	3
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		31,5+3+1,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5-1,5=0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 5 (9)-А класу з поглибленим вивченням іноземних мов і математики
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	1
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	2
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво*	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	4
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3,5
	Хімія	1,5
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 5 (9)-Б класу з поглибленим вивченням іноземних мов і біології
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	1
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	0,5
	Основи правознавства	1
Мистецтво*	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	3
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	4
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 5 (9)-В класу з поглибленим вивченням іноземних мов
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	2
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво*	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	3
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 5 (9)-Г класу з поглибленим вивченням іноземних мов і математики
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	1
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво*	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	4
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 5 (9)-Д класу з поглибленим вивченням іноземних мов
(відповідно до таблиць 3
наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	2
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво*	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	–
	Алгебра	3
	Геометрія	3
Природознавство	Природознавство	–
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура**	3
Разом		33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Навчальний план
для 6 (10)-А класу
 відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України
 від 20.04.2018 р. № 408 (таблиці 2, 3)

Профільні предмети – англійська мова, математика

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	4
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Алгебра і початки аналізу	4
Геометрія	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Разом	24+6+3
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2
Фінансова грамотність	1
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8-6=2
Німецька мова (35 год)	1
Стилістика української мови (35 год)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

**Навчальний план
для 6 (10)-Б класу**
відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 р. № 408 (таблиці 2, 3)

Профільні предмети – англійська мова, біологія

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	4
Історія України	2,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	5
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Разом	24+5+3
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2
Фінансова грамотність	1
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8-5=3
Курси за вибором	
Друга іноземна мова (німецька) (35 год)	1
Узагальнення шкільного курсу біології (70 год)	2
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

**Навчальний план
для 6 (10)-В класу**
відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 р. № 408 (таблиці 2, 3)

Профільний предмет – англійська мова

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	4
Історія України	2,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	5
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2
Фінансова грамотність	1
Разом	24+3+5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8-5=3
Курси за вибором	
Друга іноземна мова (німецька) (35 год)	1
Стилістика української мови (35 год)	1
Голодомор 1932-1933 років як геноцид українського народу (35 год)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

Навчальний план
для 6 (10)-Г класу
 відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України
 від 20.04.2018 р. № 408 (таблиці 2, 3)

Профільні предмети – англійська мова, математика

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	4
Історія України	2,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Алгебра і початки аналізу	3
Геометрія	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Разом	24+6+3
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	2
Фінансова грамотність	1
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8-6=2
Німецька мова (35 год)	1
Стилістика української мови (35 год)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

Навчальний план
Для 7 (11)-А класу
 відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України
 від 20.04.2018 р. № 408 (таблиці 2, 3)

Профільні предмети – англійська мова, математика

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	3
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	4
Історія України	2,5
Всесвітня історія	1
Алгебра	4
Геометрія	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика	3
Астрономія	1
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Разом	23+8+3
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Фінансова грамотність	2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	9-8=1
Курси за вибором	
Друга іноземна мова (німецька) (35 год)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

Навчальний план
для 7 (11)-Б класу
 відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України
 від 20.04.2018 р. № 408 (таблиці 2, 3)

Профільний предмет – англійська мова, біологія

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	4
Історія України	2,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	5
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика	3
Астрономія	1
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Разом	23+6+3
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	1
Фінансова грамотність	2
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	9-6=3
Курси за вибором	
Стилістика української мови (35 год)	1
Розв'язування задач з хімії (35 год)	1
Узагальнення шкільного курсу біології (70 год)	2
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

**Навчальний план
для 7 (11)-В класу**
відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України
від 20.04.2018 р. № 408 (таблиці 2, 3)

Профільний предмет – англійська мова

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	4
Історія України	2,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	5
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика	3
Астрономія	1
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист Вітчизни	1,5
Разом	24+5+3
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Фінансова грамотність	2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	9-5=4
Курси за вибором	
Друга іноземна мова (німецька) (35 год)	1
Стилістика української мови (35 год)	1
Загальна географія (35 год)	1
Становлення української державності (35 год)	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	38

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

школи II ступеня (адаптаційний цикл базової середньої освіти)

Освітню програму школи II ступеня адаптаційного циклу базової середньої освіти (5-6 класи) розроблено з урахуванням основних вимог Конституції України, на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти», листа Міністерства освіти і науки України від 06.08.2021 № 4.5/2303-21 «Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»».

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-В, 5-О, 5-Л, 5-Я класів з навчанням українською мовою:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5-В, 5-О, 5-Л, 5-Я класи
Мовно-літературна	На тиждень	11
	На рік	385
Математична	На тиждень	5
	На рік	175
Природнича	На тиждень	2
	На рік	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	2
	На рік	70
Громадянська та історична	На тиждень	1
	На рік	35
Технологічна	На тиждень	2
	На рік	70
Інформатична	На тиждень	1
	На рік	35
Мистецька	На тиждень	2
	На рік	70
Фізична культура	На тиждень	3
	На рік	105
Усього	На тиждень	29
	На рік	1015
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2
	На рік	70
Загальнорічна кількість навчальних годин	На тиждень	31
	На рік	1085

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Учителями закладу обрані модельні програми.

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти»	Голуб Н.В., Горошкіна О.М.
	Модельна навчальна програма «Українська література для 5 класів закладів загальної середньої освіти»	Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти»	Богданець-Білоskalенко Н., Снегірьова В., Фідкевич О.
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова: 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І.
	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова: 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти Німецька мова (1-й рік навчання)	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.
Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Неміровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
Природнича	Модельна навчальна програма «Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Білик Ж., Засекіна Т., Лашевська Г., Яценко В.
Громадянська та історична освіта	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Щупак І.Я., Бурлака О.В., Піскарьова І.О., Посунько А.С.
Соціальна та	Модельна навчальна програма	Гущина Н.І.,

здоров'я- збережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Василяшко І.П.
	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ашортія Е.Д., Бакка Т., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В.
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
Інформатична	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пасічник О.В., Чернікова Л.А.
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л.М., Просіна О.В.
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А.

Варіативна складова навчального плану НУШ використовується на підсилення предметів «Пізнаємо природу» та німецька мова.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня/учениці).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Відповідно до листа МОН України від 20.08.2019 № 79-525 «Щодо організації форм здобуття загальної середньої освіти» та статті 9 Закону України «Про освіту» загальна середня освіта може бути організована за такими формами:

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
- індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж);
- інклюзивна.

У 2022-2023 навчальному році в закладі освіти організована інституційна (денна) форма навчання; у зв'язку з воєнним станом та неможливості відвідування закладу освіти упроваджуються технології дистанційної освіти.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема сімейну (домашню), педагогічний патронаж, екстернат), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012, наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи під час вивчення української та іноземної мов, трудового навчання за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок, уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відеоуроки тощо.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, брифінги, квести.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття, які також виконують функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з окремих предметів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Окрім поточного формувального та підсумкового (семестрового, річного) оцінювання, педагогічні працівники закладу освіти можуть ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання результатів навчання з окремих предметів / інтегрованих курсів. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Проведення окремої семестро-вої атестації не є обов'язковим.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності учитель може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання застосовується Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти. Навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а

його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2022-2023 навчальний рік
 для 5-х класів з українською мовою навчання
 (додаток №3 до Типової освітньої програми відповідно до наказу
 Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235)

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		1(5)-В	1(5)-О	1(5)-Л	1(5)-Я
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1	1
	Англійська мова	4	4	4	4
	Німецька мова	2	2	2	2
Математична	Математика	5	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	3	3	3	3
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1
	Етика	1	1	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2	2	2
Технологічна	Технології	1	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+2+3	26+2+3	26+2+3	26+2+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2-2=0	2-2=0	2-2=0	2-2=0
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3=31	28+3=31	28+3=31	28+3=31